

MARTINIANUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Latijnse naam; het tussenvoegsel '-in-' duidt een verklein- of vleivorm aan. Eigenlijk gaat de naam dus terug op Martianus, bijvoeglijk bij Mars, de naam van de Romeinse oorlogsgod: 'bij Mars behorend'.

*

Martinianus van Rome, Italië; martelaar met **Processus**; † **1e eeuw** (" 69?).

Feest 11 april (oosterse kerk) & 31 mei & **2 juli**.

Twee martelaren, die vanaf het begin van het christendom in Rome grote verering genoten. Er is een verslag van hun marteldood bewaard gebleven uit de 6e eeuw, maar volgens moderne geschiedkundige opvattingen berust dat geheel en al op legende.

Toen de apostelen Petrus en Paulus op bevel van keizer Nero werden opgesloten in de Mamertijnse gevangenis te Rome, waren het o.a. de soldaten Processus en Martinianus, die met hun bewaking werden belast. Zo waren zij getuige van de talloze wonderdaden en genezingen die de beide apostelen verrichtten bij allen die naar hen te kwamen. Vandaar, dat ze op een goede dag besloten zich te bekeren tot het geloof in Christus. Dit alles kon niet verborgen blijven. Al gauw was het gerucht hiervan doorgedrongen tot bij de stadsprefect, Paulinus geheten. Hij liet hen met keien de tanden en kiezen uit de mond slaan. Maar de twee bleven standvastig en zelfs tijdens de foltering zongen ze nog Gods lof.

Onder de toeschouwers bevond zich een Romeinse vrouw Lucina, die hen toeriep dat ze vol moesten houden. Want het lijden van deze tijd duurde maar even en woog niet op tegen de heerlijkheid die hen onmiddellijk na dit leven te wachten stond.

Intussen stierf Paulinus. Nu benoemde keizer Nero snel een opvolger en beval hem over te gaan tot de doodstraf. Deze liet Processus en Martinianus onmiddellijk naar de terechtstellingsplaats buiten de stadsmuur brengen. Daar werden zij met het zwaard onthoofd.

Men liet hun lijken in het open veld achter met de bedoeling, dat ze door wilde beesten zouden worden opgevreten. Maar vrouw Lucina, die met haar hele huishouden de beide martelaren gevolgd was, liet de martelaren ophalen, verzorgde ze met balsem en reukwerken en gaf hen een passende begrafenis in een door haar aangelegd graf bij de tweede mijlpaal aan de Via Aurelia.

In de vierde eeuw verrees er een basiliek boven hun graf.

Het was paus Paschalis I († 824; feest 14 mei), die hun relieken liet overbrengen naar de St-Pieter, waarschijnlijk omdat zij zo nauw verbonden geweest met de kopstukken van de kerk. Daar rusten ze nog steeds.

Sinds de liturgische wijzigingen van het Tweede Vaticaans Concilie in 1969 figureren zij nog slechts hier en daar op plaatselijke heiligenkalenders.

*

Martinianus van Cesarea, Palestina; kluisenaar; † **398; feest 13 & 14 februari**.

Van jongs af aan verlangde Martinianus van Cesarea naar het volmaakte leven. Op achttienjarige leeftijd trok hij de woestijnachtige omgeving in van zijn stad en leidde daar een leven van gebed en versterking.

In de stad was hij het gesprek van de dag. Eén van de lichte vrouwen was benieuwd of het nu allemaal waar was wat er verteld werd. Zij wachtte tot het slecht weer was, verkleedde zich als arme oude vrouw en klopte bij Martinianus aan, zeggend dat zij verdwaald was en bij nacht en ontij de weg naar de stad niet kon terugvinden en of zij geen onderdak kon krijgen.

Martinianus had medelijden met haar, liet haar binnen, gaf haar te eten en ging zelf naar buiten om de nacht in gebed door te brengen. Maar toen hij de volgende morgen zijn hut binnenstapte, kwam hij geschrokken tot de ontdekking dat er een prachtige jonge vrouw voor hem stond, die kennelijk geen enkele andere bedoeling had dan hem te verleiden.

Hij was volkomen van zijn stuk gebracht; in gedachten was hij al voor haar bezweken. Daarom ging hij naar buiten om te zien of er langs de bergheiling niet iemand naar hem onderweg was.

De ochtendkoelte bracht hem weer tot zichzelf; dat was Gods genade; en hij begreep dat hij toegaf aan een duivelse list. Met blote voeten stapte hij in het vuur dat hij tevoren had aangemaakt, tot de gloeiende pijn hem dwong er weer uit te stappen. En hij riep tot zichzelf: "Als je dit tijdelijke vuurtje niet eens kan verdragen, hoe dacht je dan straks de pijnen van het eeuwige vuur aan te kunnen?"

Toen de vrouw zag hoeveel geweld hij zichzelf aandeed voor een zonde die hij alleen nog maar in gedachte had begaan, kwam ze tot inkeer en ze vroeg hem om vergeving: "Wat moet ik nu verder met mijn leven doen?" Martinianus keerde zich in tot gebed en stuurde haar naar de heilige Paula die in het klooster bij Bethlehem woonde. Daar leefde zij onder de naam Zoë nog twaalf jaar vol berouw en in strenge onthouding, totdat zij stierf als een heilige.

*

Er zijn nog talloze andere heiligen en zaligen die Martinianus heten.